

Asia: SYKE/2023/1396-1

Lausuntopyyntö täydentävään ilmoitukseen muutoksista Latviaan suunniteltavan ELWIND -merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan.

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa Latvian talousvyöhykkeelle suunniteltavan merituulivoima-alueen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kuulemisasiakirjasta. Hanke sijaitsee Kurzemen rannikon merialueella E4 Pāvilostan kaupungin edustalla noin 15–20 kilometriä rannikosta. Hankkeen pinta-ala on noin 200 neliökilometriä. Hanke koostuu enintään 67 tuulivoimalasta.

Luonnonvarakeskus lausuu asiasta seuraavaa.

Riianlahti on merkittävä lepäilyalue arktisille vesilinnuille. Alueen läpi kohti Venäjän tundraa matkaa kymmeniätuhansia hanhia. Valtaosa alueen kautta kulkevasta lintumuutosta koskee Venäjän arktiselle tundralle keväisin ja syksyisin kulkevaa muuttoa. Suomen osalta alueen kautta kulkeva muutto voisi koskea mustalintua, pilkkasiipeä, kuikkalintuja ja kurkea. Vaikutukset muodostunevat kokonaisuudessaan yhteisvaikutusten kautta koko Itämeren alueella kertaantuvien vaikutusten myötä, ei niinkään yksittäisten hankkeiden osalta. Itämeren alueella sijaitseville tärkeille lintujen päämuuttoreiteille sijoittuvien tuulivoimahankkeiden vaikutuksesta mahdollisista törmäyskuolemista voisi muodostua populaatiotasolla lintukantoja heikentävää vaikutusta, mikä voi näkyä myös Suomessa joidenkin lajien osalta. Linnustoon kohdistuvien vaikutusten osalta tulee kiinnittää erityistä huomioita muuttoreitteihin suhteessa tuulivoimaloihin ja arvioida näiltä osin vaikutusten merkittävyyttä.

Hankealueella elää niin harmaahylkeitä kuin itämerennorppia. Erityisesti Riianlahti on merkittävä alue molemmille lajeille. Parhaimmat karvavaihto- ja lisääntymisalueet ovat pohjoisosassa Viron vesillä (esim. Ruhnun saari), mutta myös hankealueella tavataan hylkeitä. Itämerennorpan osalta

Riaanlahti edustaa Itämeren toiseksi parasta pesintäaluetta Perämeren jälkeen. Tätä Itämeren eteläisimmän pesimäalueen noin 1000 yksilön norppakantaa arvioidaan yleisesti vaarantuneeksi/uhanalaiseksi, erityisesti ilmastonmuutoksen takia. Tuuliturbiinien ja niihin liittyvän meriliikenteen aiheuttaman vedenalaisen melun on arvioitu olevan haitallista hylkeille. Tuulivoima tuo elinympäristöön uuden äänilähteen, joka voi karkottaa hylkeitä, aiheuttaa äänien sekoittumista ja omien äänien peittymistä sekä etenkin työn aikaiset mahdolliset räjäytykset voivat pahimmillaan aiheuttaa väliaikaisia tai pysyviä kuulovaurioita. Kriittisimpiä ovat haittavaikutukset, jotka kohdistuvat hylkeiden elinkierron kannalta tärkeisiin alueisiin ja ajanjaksoihin kuten lisääntymiseen ja karvavaihtoon. Tuulivoimalat ja niihin mahdollisesti liittyvä liikenne voivat muuttaa myös talvisia jääolosuhteita alueella. Erityisesti alueen norppapopulaatiota uhkaa leudot talvet, joten tuulivoimarakentaminen voi tuoda alueelle uuden häiriölähteen. Tuulivoimarakentamisen vaikutusarvioinnissa tuleekin yksittäisten hankkeiden lisäksi arvioida vaikutukset yhdessä muiden hankkeiden kanssa ja peilata näitä vaikutuksia esim. muuttuvan ilmaston ja meriliikenteen yhteisvaikutuksiin.

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Huhta Esa